

Sector Research | 14 Augustus 2026

Nederlandse bedrijven moeten zich voorbereiden op extreme weersomstandigheden

Nederlandse bedrijven moeten zich voorbereiden op extreme weersomstandigheden

- In Nederland zullen steeds extremere weersomstandigheden opspelen als gevolg van klimaatverandering. Hitte, droogte en hevige regenbuien raken het dagelijkse reilen en zeilen van bedrijven uit alle sectoren.
- De ontregeling in de bedrijfsvoering als gevolg van extreme weersomstandigheden veroorzaakt bij bedrijven uit diverse sectoren een verlaagde arbeidsproductiviteit, hogere kosten of verloren inkomsten. Bedrijven uit andere sectoren kunnen vanwege extreme weersomstandigheden juist nieuwe klanten aantrekken.
- Nederlandse bedrijven kunnen inzetten op klimaatadaptie, het maken van afspraken in cao's en het sluiten van verzekeringen om de negatieve effecten te beperken en hun concurrentiepositie te versterken. De gevolgen van extreem weer en de oplossingen verschillen sterk per sector en worden in dit rapport beschreven.

Inhoudsopgave

Extreem weer grijpt in op sectoren	4
Agri: Droogte zet oogsten onder druk, maar kan relatieve concurrentiepositie Nederlandse akkerbouw versterken	8
Food: Niet de prijs, maar de beschikbaarheid van water vormt risico voor de voedingsmiddelenindustrie	9
Bouw: Extreem weer stuwt de vraag naar klimaatadaptieve oplossingen in de bouw	10
Vastgoed: Hittebestendige huurwoningen aantrekkelijker voor beleggers	11
Retail: Koeling van voedingsmiddelen storingsgevoeliger tijdens warm weer	13
Leisure: Extreme hitte zet buitenrecreatie onder druk, maar trekt bezoekers naar koele locaties	15
T&L: Binnenvaart loopt vast bij extreem lage waterstand	17
Industrie: Warm water: koude douche voor de industrie	19
TMT: Hitte en droogte vormen risico's voor datacenters	21
Zorg: Hitte zet zorg op scherp door toestroom cliënten, terwijl wateroverlast kan zorgen voor logistieke uitdagingen	23
Colofon	25

Extreem weer grijpt in op sectoren

Hitte, droogte en hevige onweers- of regenbuien raken het dagelijkse reilen en zeilen van Nederlandse bedrijven en zijn op dit moment voelbaar. Extreem weer heeft vaak directe en ingrijpende effecten die grote schade tot gevolg kunnen hebben. Voorbeelden zijn een mislukte oogst door een hevige regenbui of het tijdelijk terugschakelen van datacenters vanwege watertekort. Extreme weersomstandigheden maken bedrijven in veel gevallen kwetsbaar, maar bieden tegelijkertijd soms kansen om nieuwe klanten te winnen.

Dit rapport maakt voor bedrijven uit verschillende sectoren de acute gevolgen inzichtelijk van huidige extreme weersomstandigheden in Nederland zoals hitte, droogte en hevige regenval en biedt oplossingen voor deze nieuwe omstandigheden. De gevolgen van extreem weer en daarmee ook de oplossingen verschillen sterk per sector.

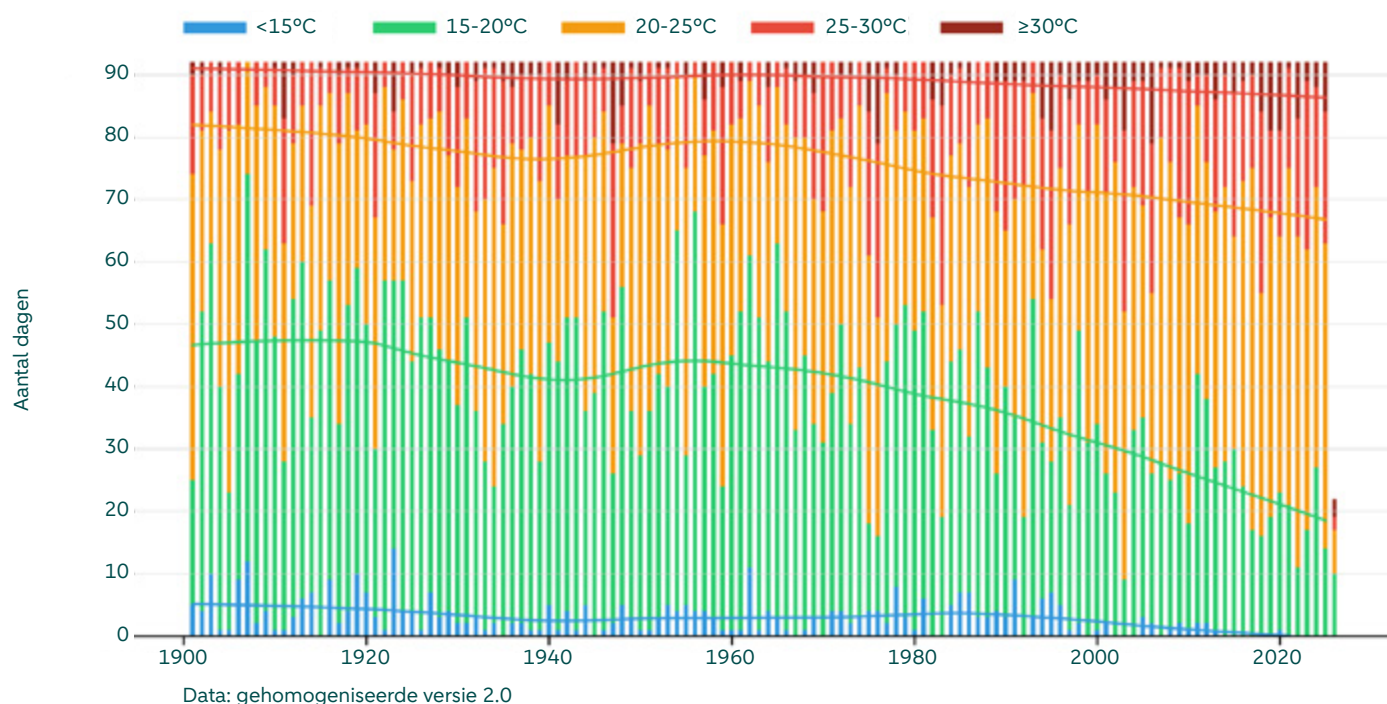
Extreem weer heeft ingrijpende effecten op bedrijven

De zomer van 2026 toont aan dat Nederlandse bedrijven kwetsbaar zijn als gevolg van extreem weer en last hebben van omzetsderving, hogere kosten en lagere arbeidsproductiviteit. Het Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KMNI) gaf in juni 2026 voor het eerst in de geschiedenis code rood af voor extreme hitte. Dat leidde er bijvoorbeeld toe dat meerdere festivals afgelast werden. Organisatoren van grote festivals hebben tickets van tienduizenden bezoekers moeten terugbetalen, en daarmee inkomsten misgelopen, terwijl ze wel kosten maakten. Ook leiden de hitte en droogte tot logistieke uitdagingen in het geval van bijvoorbeeld lage waterstanden, waardoor de binnenvaart minder vracht kan vervoeren. Partijen die van die aanvoer afhankelijk zijn, zoals veevoerproducenten of bouwbedrijven, krijgen mogelijk te maken met vertragingen van de geleverde grondstoffen.

Tegelijkertijd profiteren bepaalde sectoren juist van hitte en droogte. Zo steeg de verkoop van ventilatoren, tuinmeubels en zwembadjes in bouwmarkten. De

bestedingen in de supermarkten namen ook toe tijdens de hittegolf van juni 2026, volgens onderzoek van ABN AMRO. Ook blijken bioscopen een aantrekkelijke, verkoelende plek waar mensen naar toe vluchten tijdens hitte. Bioscopen draaiden in de zomer van 2026 extra voorstellingen, onder andere om kinderen op te vangen van wie de scholen dicht gingen. Ook voor installatiebedrijven kan de markt voor klimaatadaptieve oplossingen groter worden vanwege de toenemende vraag naar airco's en warmtepompen. Bedrijven uit bepaalde sectoren zien onder extreem weer dus mogelijkheden om nieuwe klanten of inkomsten binnen te halen.

Extreem weer heeft ook gevolgen voor de inzet van arbeid. Extreme hitte kan leiden tot het gedeeltelijk of volledig schrappen van werkzaamheden of verlaagde arbeidsproductiviteit. De vuistregel luidt dat de arbeidsproductiviteit vanaf 25 graden Celsius met 2 procent daalt voor elke graad dat de temperatuur toeneemt. Ook kan hitte gezondheidsklachten van werknemers tot gevolg hebben, zeker voor degenen die buiten werken, zich zwaar moeten inspannen of werken in slecht geïsoleerde omgevingen. Volgens TNO worden ruim 350.000 Nederlandse werknemers blootgesteld aan hittestress tijdens hun werk. De werkgever moet volgens de Arbowet wel zorgen voor een veilige werkomgeving vanaf bepaalde temperaturen, door voldoende ventilatie, werkpauses en zonwering. Maar de Arbowet geeft geen richting over wanneer het te warm is om te werken.

Figuur 1: Aantal zomerdagen met een bepaalde maximumtemperatuur in de De Bilt

Bron: [KNMI](#)

Voor diverse cao's is op het vlak van heet weer nog een slag te slaan. De cao van de glastuinbouw is hierop een zeldzame uitzondering; in die cao staan wel afspraken over bij welke temperaturen de situatie als onwerkbaar wordt verklaard. In de cao staat bijvoorbeeld dat bij 35 graden Celsius of hoger de werknemer haar gebruikelijke werkzaamheden niet kan verrichten. De bouw en infra heeft een speciale cao over onwerkbaar weer, maar gaat enkel in op wanneer het te koud is om te werken en niet wanneer het te heet is om te werken.

Weer steeds extremer en sectoren nog weinig voorbereid

Uit de verschillende klimaatscenario's van het KMNI is de gemeenschappelijk factor dat de zomers in Nederland naar verwachting steeds heter en droger worden. In bovenstaande figuur van het KMNI is te zien dat in de zomer het aantal dagen met hoge temperaturen toeneemt en het aantal dagen met lage temperaturen daalt. Juni 2026 verbrak al een record met een temperatuur van 39,4 graden Celsius in Nederland en vervolgens bleek juli zeer droog en warm. De gemiddelde neerslag in juli was 12 millimeter, terwijl de gemiddelde neerslag in die maand 79 millimeter bedraagt.

Ook augustus begon met hoge temperaturen, waarvoor het KMNI-code geel afgaf. De natuurbranden in

Limburg in augustus, als gevolg van de aanhoudende droogte, laat de enorme impact zien die extreem weer heeft op de natuur en ondernemingen zoals [campings](#). Daarnaast zijn ook de oceanen uitzonderlijk warm, volgens de Europese klimaatdienst Copernicus. De kans op zeer veel regen, en dus wateroverlast, neemt toe in het najaar door de warme oceanen.

Toch blijkt uit [onderzoek](#) van tijdschrift Nature Communications Earth & Environment uit 2022 dat hoewel de investeringen in klimaatadaptieve maatregelen over het algemeen toenemen, grote sectoren in Europa zoals de industrie en detailhandel te weinig investeren om gewapend te zijn tegen extreem weer.

[Onderzoekers](#) Usman, Parker en Vallat schatten dat extreem weer miljarden euro's verlies oplevert in verschillende Europese regio's. Hun onderzoek richt zich op overstromingen, droogte en hitte. De extreme weersomstandigheden leidden in 2025 tot een daling van de bruto toegevoegde waarde van naar schatting 43 miljard euro. Bruto toegevoegde waarde is in brede zin vergelijkbaar met bruto binnenlands product, maar in dit geval met een andere geografische afbakening.

Daarnaast kunnen Nederlandse bedrijven die opereren binnen lange internationale ketens geraakt worden

door extreem weer in andere delen van de wereld. Deze bedrijven zijn vaak afhankelijk van productieprocessen en grondstoffen uit andere landen. Hitte, droogte of wateroverlast aan de andere kant van de wereld kunnen daarom bij Nederlandse bedrijven voelbaar zijn. Zo heeft aanhoudende droogte in Ghana en Ivoorkust tot februari 2024 de wereldwijze cacaoprijs met 280 procent doen stijgen tegen april 2024. Hoewel de wereldwijde effecten van extreem weer voor sommige Nederlandse bedrijven substantieel kunnen zijn, richt dit rapport zich alleen op de gevolgen van extreem weer in Nederland.

Ook binnen de eigen grenzen zijn keteneffecten van extreem weer voelbaar, zeker voor bedrijven die centraler in de productieketen opereren. Zo bracht het Kennisportaal Klimaatadaptatie voor een aantal cruciale bedrijven in kaart wat hun ketenafhankelijkheden zijn binnen de regio Amsterdam. Het blijkt dat als de elektriciteit, telecommunicatie of waterbeheer uitvalt als gevolg van extreem weer, zeer grote keteneffecten kunnen volgen. Vitale sectoren als ziekenhuizen zijn bijvoorbeeld afhankelijk van elektriciteit en telecommunicatie om spoedeisende zorg te kunnen leveren. Ook de industrie blijkt kwetsbaar voor keteneffecten bij extreem weer, mede door de sterke afhankelijkheid van andere sectoren. Voor bedrijven is het van belang dat ze inzicht hebben in de waardeketen en de risico's bij verschillende toeleveranciers.

Chronische en acute effecten grijpen in op sectoren

Binnen klimaatrisico's wordt onderscheid gemaakt tussen acute en chronische effecten van klimaatverandering. Acute effecten zijn kortstondige, plotselinge gebeurtenissen. Voorbeelden zijn extreme weersomstandigheden, zoals hevige regenval of extreme hitte. Daartegenover staan de chronische effecten die veelal diepgaand en structureel van aard zijn en geleidelijk toenemen. Dit speelt bijvoorbeeld bij langdurige lage waterstanden in rivieren met negatieve gevolgen voor de binnenvaart. Ook bodemdaling, verzilting en zeespiegelstijging vallen hieronder. Chronische veranderingen zorgen voor een structurele, diepgaande verandering in vraag of aanbod. Hierdoor vallen de gevolgen ervan meestal ook buiten de verzekering, omdat er geen sprake is van onvoorziene gebeurtenis, maar van een geleidelijke verandering.

Ondanks dat acute en chronische effecten elk om een andere aanpak vragen, zijn de effecten wel nauw met elkaar verbonden. Door chronische effecten zoals een hogere gemiddelde temperatuur komen acute effecten zoals extreme hitte vaker voor, met als gevolg bijvoorbeeld meer bosbranden. Ook is het belangrijk om regionale dimensies mee te nemen. De effecten van klimaatverandering zijn sterk locatieafhankelijk. Zo kunnen in bepaalde regio's van Nederland de kans op hagel toenemen, terwijl andere regio's gevoeliger

zijn voor overstromingen, zoals die van de Geul in Valkenburg vijf jaar geleden.

Ook kunnen hitteverschillen groot zijn. Afhankelijk van hoe groen de omgeving is, kan de temperatuur binnen een stad soms bijna 20 graden schelen, laat satellietbeeld zien. Extreem weer vergroot daarmee de ongelijkheid tussen mensen die wel of geen verkoelende omgeving voor zichzelf kunnen realiseren. Daarnaast geldt dat hoe lager de CO₂-uitstoot is van bedrijven en de samenleving, hoe minder ingrijpend de effecten van klimaatverandering op de lange termijn zullen zijn. Ondanks de relevantie van de chronische effecten, gaat dit rapport voornamelijk in op de extreme weersomstandigheden hitte, droogte en hevige regenbuien.

Vorbereiden door adaptatie, afspraken cao's en verzekeringen

Extreem weer kan leiden tot plotselinge verschuivingen in consumentengedrag, logistiek of productie. Dit vraagt van bedrijven dat ze weerbaar worden voor extreem weer, door het nemen van zogenaamde klimaatadaptieve maatregelen. Zo gaat Eurostar de nieuwe hogesnelheidstreinen zo maken dat deze hittebestendig zijn tot 55 graden Celsius. In het oude model waren deze bestendig tot 45 graden Celsius. Het bedrijf bereidt zich voor op extremere weersomstandigheden en moet dit zeer tijdig doen omdat nieuwe treinen tientallen jaren meegaan. Daarnaast heeft Eurostar hitteplannen om storingen sneller op te lossen en reizigers beter te informeren.

De klimaatadaptieve maatregelen per sector zijn uiteenlopend, zoals te lezen is in de onderstaande analyses per sector. Voorbeelden zijn het klimaatbestendig maken van gebouwen en terreinen door het gebruik van groene daken, het aanleggen van waterbuffers voor extreme regenbuien en droogte of het aanpassen van werkprocessen bij extreme hitte. Bedrijven die investeren in adaptatie kunnen snel

reageren op een veranderende vraag, of de effecten van extreem weer beperken zodat deze niet leiden tot uitval van bedrijfsprocessen. Bedrijven die vroegtijdig met adaptieve maatregelen aan de slag gaan, versterken hun concurrentiepositie.

Zoals hierboven genoemd, ontbreken in veel cao's nog afspraken over wanneer het te heet is om te werken. Werkgevers die in hun cao's nadrukkelijk afspraken maken over bij welke extreme weersomstandigheden niet gewerkt kan worden, kunnen een beroep doen op het UWV. Deze werkgevers kunnen op basis van een gedegen onderbouwing en onder bepaalde voorwaarden bij het UWV een tijdelijke uitkering voor hun werknemers krijgen. Zonder cao-afspraken zijn werkonderbrekingen voor rekening van de werkgever.

Ook kunnen organisaties een extreem-weerplan opstellen, waarin staat welke stappen worden genomen bij bijvoorbeeld hevige stormen of hittegolven. Zo'n plan bevat onder meer een beschrijving over wie welke verantwoordelijkheid draagt, het opzetten van bijzondere communicatielijnen, het instellen van noodprocedures en het nemen van verdere maatregelen om de continuïteit zoveel mogelijk te waarborgen. Bedrijven die een dergelijk plan hebben, kunnen sneller op extreme weersomstandigheden reageren en de schade hiervan beperken.

Als ondernemer is het belangrijk om te weten welke risico's extreem weer met zich meebrengt en hoe je schade kunt beperken. Verzekeringen kunnen helpen om de financiële gevolgen van onvoorziene

weersschade gedeeltelijk op te vangen, zoals bij schade door overstromingen. Tegelijkertijd kan het bij vooraf aangekondigd extreem weer verstandig zijn om, waar mogelijk, preventieve maatregelen te nemen om schade te voorkomen of beperken.

Drempels voor bedrijven

De mogelijkheden van bedrijven om zich aan te passen aan extreem weer kunnen worden beperkt door financiële en economische belemmeringen. Uit een recente analyse van de Nederlandse accountantsvereniging (SRA), waarin de jaarrekeningen van 7.000 bedrijven uit het midden- en kleinbedrijf (mkb) zijn geanalyseerd, blijkt dat deze groep sowieso met alle investeringen zeer afwachtend is vanwege stijgende kosten en onzekere geopolitiek.

Daarnaast kunnen infrastructurele beperkingen de investeringsmogelijkheden van bedrijven beperken. Netcongestie kan bijvoorbeeld investeringen belemmeren in maatregelen die leiden tot een grotere elektriciteitsvraag, zoals aanvullende koeling bij extreme hitte. Eerder onderzoek van ABN AMRO laat zien dat de beschikbare netcapaciteit in het algemeen een beperkende factor kan zijn op het aanpassingsvermogen van bedrijven. Ook regelgeving, langdurige vergunningsprocedures of juist onbekendheid met subsidies kunnen de mogelijkheden en prikkels voor bedrijven beperken. De overheid kan een grote rol spelen door de drempels te verlagen voor bedrijven die willen investeren in adaptieve maatregelen.

Lees verder over de gevolgen van extreem weer voor de sectoren:

Dit rapport maakt voor verschillende sectoren inzichtelijk hoe extreme hitte, droogte en regenval in Nederland gevolgen hebben voor bedrijven. Per sector worden voorbeelden aangehaald en oplossingen gegeven.

Agri

Droogte zet oogsten onder druk, maar kan relatieve concurrentiepositie Nederlandse akkerbouw versterken

Lange periodes van hitte en droogte tergen dit jaar de Europese landbouw. Door hogere verdamping, tekort aan inkomend zoetwater, beregeningsverboden, verzilting van de bodem en verhoogde kans op ziektes en plagen neemt de kans op misoogsten en kwaliteitsverlies toe.

De Europese gewas- en oogstmonitor stelt de oogstramingen fors naar beneden bij als gevolg van de droogte in juli 2026, zie tabel 1. Gegeven de aanhoudende droogte in augustus, is onze verwachting dat de oogstraming verder naar beneden wordt bijgesteld.

Tabel 1: Europese oogstraming in juli 2026 naar beneden bijgesteld door droogte

	Verandering in oogstraming (t.o.v. een maand eerder)	
	EU	Nederland
Granen	-4%	n.b.
Mais	-6%	-2%
Aardappelen	-3%	-2%
Suikerbieten	-2%	0%

Toelichting: de actualisatie van de oogstraming is maand-op-maand. Het effect is daarom volledig toe te schrijven aan weersomstandigheden en niet aan veranderingen in oppervlak.

Bron: JRC MARS Bulletin

Oogstdalingen als gevolg van droogte zijn niet gelijk verdeeld over teelten en regio's. Lagere opbrengst-volumes door droogte doen zich momenteel in heel Europa voor. Een afname van het aanbod leidt doorgaans tot hogere marktprijzen. Deze prijsstijgingen compenseren een deel van de inkomensverliezen

als gevolg van lagere opbrengsten. Telers die relatief weinig schade ondervinden van droogte kunnen zelfs profiteren van de hogere verkoopprijzen. Nederland bevindt zich wat betreft waterbeschikbaarheid in een gunstigere positie dan Zuid-Europa. Omdat de oogstderving door droogte naar verwachting groter zal zijn in Zuid-Europa dan in Nederland, kan de relatieve concurrentiepositie van Nederlandse telers op termijn verbeteren.

Akkerbouwers kunnen zich wapenen tegen waterschaarste door innovaties door te voeren in irrigatie, waterberging en teeltsystemen, en door de mogelijkheden van zout- en droogtetolerante rassen en gewassen zoals peulvruchten te onderzoeken. Deze aanpassingen dragen bij aan een klimaatbestendige akkerbouw en bieden tegelijkertijd kansen in de zoektocht naar nieuwe hoogsalderende gewassen.

Niet alleen ondernemers zijn aan zet. De overheid speelt een belangrijke rol: meer en langer vasthouden van water vraagt aanpassingen in ons landschap en waterbeheer. Zo blijft meer zoetwater beschikbaar in droge periodes waarvan ook de landbouw gebruik van kan maken. Ondanks adaptieve maatregelen blijven klimaatrisico's bestaan. Telers dienen daarom een deel van deze risico's te accepteren of af te dekken, bijvoorbeeld via een brede weersverzekering.

Food

Niet de prijs, maar de beschikbaarheid van water vormt risico voor de voedingsmiddelenindustrie

Beschikbaarheid van water is cruciaal voor de voeding- en drankenindustrie. Leidingwater wordt gebruikt als toevoeging in het product, bereidingsprocessen (zoals voor koken of stomen) en voor reinigingsprocessen van het product, verpakkingen en machines.

Grond- en oppervlaktewater wordt in de sector veelal gebruikt voor koeling. De prijs van water is relatief laag en bedraagt slechts enkele tienden van procenten van de kostprijs. Ook wanneer de prijzen als gevolg van waterschaarste stevig stijgen, blijft de sector sterk afhankelijk van water en blijft de vraag op peil.

Drinkwaterbedrijven waarschuwen echter dat in droge perioden vanaf 2035 een drinkwatertekort dreigt als de overheid niet ingrijpt. Dit kan betekenen dat bedrijven op piekmomenten minder toegang hebben tot water of uitbreidingsplannen met een hoge watervraag niet kunnen worden gehonoreerd. Vooral nog zijn grootschalige productiebeperkingen als gevolg van drinkwatertekorten uitzonderlijk, maar het risico neemt toe naarmate perioden van droogte frequenter en heviger worden.

Bedrijven in de sector food doen er dus goed aan om nu al te werken aan oplossingen die minder verbruik van water tot gevolg hebben. Onder andere bierbrouwers en zuivelbedrijven zijn al langere tijd bezig om hun waterverbruik terug te brengen. Dit doen ze door het productieproces efficiënter in te richten zoals bijvoorbeeld korter reinigen, water her te gebruiken door middel van filtermethodes en het

opvangen van restwater. De businesscase voor dergelijk technische investeringen zijn niet eenvoudig rond te krijgen: waterbesparende technieken zijn prijzig terwijl de financiële opbrengst van waterbesparing door de lage kosten beperkt is. Investerings in waterbesparende technieken kennen daardoor een lange terugverdientijd.

Bouw

Extreem weer stuwt de vraag naar klimaatadaptieve oplossingen in de bouw

De bouwsector heeft een sleutelrol in het weerbaar maken van de gebouwde omgeving tegen de effecten van klimaatverandering. Het toenemen van extreme weersomstandigheden zoals wateroverlast en hittegolven heeft een grote impact op de gebouwde omgeving.

Zo schat het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) de impact van klimaatrisico's op de gebouwde omgeving in Nederland in als "groot". Dat wil zeggen dat er meer dan 100.000 mensen getroffen kunnen worden door extreme weersomstandigheden en dat de schade nationaal en/of onomkeerbaar kan zijn. Denk hierbij aan bijvoorbeeld de kadedoorbraak bij Wilnis in 2003, waarbij tientallen woningen beschadigd werden. Het PBL schat dat dit type impact tussen nu en 2050 eens per jaar zal voorkomen. Om toch veilig en gezond te wonen en te werken moet de gebouwde omgeving worden aangepast aan de effecten van klimaatverandering. Daardoor zal veel van de bouw gevraagd worden.

De bouwsector heeft de beschikking over twee type maatregelen om met de effecten van klimaatverandering om te gaan, namelijk passieve en actieve maatregelen. Passieve maatregelen zijn oplossingen zoals groene daken, zonwering en biobased-bouwmaterialen. Dit zijn oplossingen die geen energie vereisen, maar wel de impact van bijvoorbeeld hittestress kunnen verminderen. In de woningbouw worden dit type maatregelen steeds vaker geïmplementeerd. Actieve maatregelen zijn oplossingen zoals airco's, warmtepompen en ventilatoren, en vragen wél om energie. Deze maatregelen drijven de vraag naar installatiewerk op en verhogen de druk op ons al drukbezette stroomnet.

Woningbouw

Bij ondernemingen in de woningbouw zal de markt voor klimaatadaptieve oplossingen groeien. Dit zijn vaak passieve maatregelen om hittestress tegen te

gaan, zoals groene daken. Door de aanwezigheid van vegetatie op het dak verdampt water en koelt het gebouw af. Daardoor is er uiteindelijk minder actieve koeling nodig en is een groen dak op den duur goedkoper dan een traditioneel dak zonder begroeiing. Ook zullen ondernemers door de toenemende kans op extreme regenval meer vraag naar oplossingen tegen wateroverlast krijgen. Dit zijn bijvoorbeeld waterdoorlaatbare verharding en wateropvangsystemen. Hiermee kan schade door overbelaste riolering en overstromingen worden voorkomen. Helaas hebben extreme weersomstandigheden ook impact op de bedrijfsvoering. Zo kunnen er bij te hoge temperaturen onveilige arbeidssituaties ontstaan en kan de leveringszekerheid van bouwmaterialen bij droogte in het geding komen.

Installateurs

Ook bij installatiebedrijven zal de markt voor klimaatadaptieve oplossingen toenemen. Door de toenemende hittestress groeit de vraag naar airco's en warmtepompen, voorbeelden van actieve maatregelen. Deze groeiende vraag naar klimaatbeheersystemen schept kansen voor de installatiesector. Tegelijkertijd kampt de sector met grote personeelstekorten. Daardoor is het onzeker of bedrijven snel genoeg aan de stijgende vraag kunnen voldoen. Daarnaast speelt ook netcongestie een rol in de adoptie van airco's en warmtepompen. Deze systemen werken op elektriciteit en vragen veel van het al overbelaste elektriciteitsnet. TNO verwacht dat ten opzichte van 2022 de hoeveelheid elektriciteit die door koeling wordt verbruikt in 2030 zal bijna zal verdrievoudigen.

Vastgoed

Hittebestendige huurwoningen aantrekkelijker voor beleggers

Huurwoningen

Door het toenemende aantal hittegolven raken steeds meer Nederlandse woningen oververhit. Ruim 800.000 Nederlanders wonen in sterk versteende, beperkt vergroende wijken en zijn daardoor extra kwetsbaar voor het stedelijk hitte-eilandeffect.

In deze gebieden houden gebouwen, asfalt en bestrating warmte langdurig vast, waardoor de temperatuur, ook 's nachts, hoog blijft. Dit vergroot de kans op gezondheidsklachten en vermindert het wooncomfort.

Huurwoningen met lage een energierekening zullen bij particuliere en institutionele vastgoedbeleggers meer in trek zijn. Bij de bepaling van het energielabel van een woning wordt het risico op hoge binnentemperaturen in de zomer expliciet meegewogen. Beleggers in huurwoningen die beschikken over voorzieningen zoals buitenzonwering, energiezuinige ventilatie en groene of witte daken kunnen hiervan aantoonbaar profiteren. Volgens een analyse van makelaarsorganisatie NVM lag het prijsverschil tussen woningen met energielabel A en energielabel G eind 2024 gemiddeld op circa 55.000 euro, oftewel ongeveer 15 procent.

Sinds 2021 moeten alle nieuwbouwwoningen in hun ontwerp en uitvoering voldoen aan strenge eisen om het risico op oververhitting te beperken. Deze zogenoemde Temperatuur Overschrijding juli (TO juli) eis maakt onderdeel uit van de Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG)-norm. Investeerders

in huurwoningen die vóór 2021 zijn vergund en een verhoogd risico lopen op hoge binnentemperaturen in de zomer, staan voor de afweging of investeringen in hitte-werende maatregelen binnen hun beleggingshorizon rendabel zijn.

Afhankelijk van de kenmerken van de woning kunnen investeringen zoals het aanbrengen van betere isolatie of de installatie van verbeterde ventilatie op de langere termijn rendabel zijn. Het is raadzaam om technisch en financieel advies hierover in te halen. Subsidieregelingen, zoals de SVOH, kunnen mogelijk een deel van de investeringskosten compenseren. Voor beleggers met een kortere beleggingshorizon kan verkoop echter de meest haalbare optie zijn. In de praktijk kozen veel particuliere beleggers er in de laatste jaren voor om hun box 3-woning van de hand te doen. Hoewel de piek van die verkoopgolf achter de rug lijkt te zijn, verwachten we dat verkopen van huurwoningen – veelal uitpodingen, ofwel verkopen aan eigenaar-bewoners – ook in 2026 en 2027 zal doorzetten. Dit wordt mede gedreven door een toenemende noodzaak voor investeringen in hitte-adaptatie die niet elke woningbelegger bereid is te doen.

Kantoren

Beleggers richten zich steeds nadrukkelijker op toekomstbestendige kantoorpanden. Dit blijkt uit de toenemende waarderingsverschillen tussen gebouwen die beter of minder goed zijn voorbereid op klimaatverandering.

Hoewel strengere duurzaamheidsregels, zoals de Europese EPBD IV-richtlijn, hier een belangrijke verklaring voor zijn, wordt deze ontwikkeling steeds vaker gedreven door economische overwegingen van gebruikers.

De gevolgen van klimaatrisico's worden namelijk steeds tastbaarder. Extreme hitte en hevige neerslag kunnen de bedrijfsvoering van huurders direct raken. Kantoorgebouwen die onvoldoende bescherming bieden tegen hoge temperaturen kunnen productiviteitsverlies onder werknemers veroorzaken. Nu drie of meer dagen per week op kantoor werken opnieuw de norm is geworden, neemt het belang van een comfortabel en goed geconditioneerd binnenklimaat verder toe. In een steeds krappere arbeidsmarkt blijken gebruikers bovendien bereid een hogere huur te betalen voor kantoren die bijdragen aan het welzijn, comfort en de productiviteit van medewerkers. Dit vertaalt zich in hogere huur- en waarderingsniveaus voor klimaatbestendige panden, terwijl minder klimaatbestendige gebouwen vaker en langer leegstaan.

Daarnaast spelen operationele kosten een steeds grotere rol in de huisvestingsbeslissingen van bedrijven. De kwaliteit van isolatie, klimaatinstallaties, alsmede de beschikbaarheid van eigen energieopwekking, bijvoorbeeld via zonnepanelen, bepaalt in belangrijke mate de hoogte van de energielasten. Klimaatbestendige gebouwen profiteren bovendien vaak van lagere financierings- en verzekeringskosten doordat klimaatgerelateerde risico's beter beheersbaar zijn. Dit versterkt de aantrekkelijkheid van duurzame kantoren.

Retail

Koeling van voedingsmiddelen storingsgevoeliger tijdens warm weer

Retailers kunnen bij hitte inspelen op veranderend winkelgedrag, met extra kansen voor supermarkten en verkoelende winkelomgevingen. Betrouwbare koeling is daarbij cruciaal om uitval te voorkomen en producten beschikbaar te houden.

Winkelgedrag

Het winkelgedrag van consumenten wordt beïnvloed door hitte. Eerder onderzoek van ABN AMRO op basis van geanonimiseerde transactiedata laat zien dat de hittegolf van juni 2026 het consumptiegedrag tijdelijk beïnvloedde. Tijdens de hittegolf lagen de bestedingen gemiddeld 4 procent lager dan normaal. Daarna herstelden de bestedingen snel en kwamen ze zelfs boven het gebruikelijke niveau uit. Vier dagen na de hittegolf was de lagere consumptie al volledig gecompenseerd. Dit wijst erop dat huishoudens aankopen vooral uitstelden en later inhaalden. Per branche verschilden het gedrag tijdens de hittegolf overigens wel: in het hele land namen supermarktuittgaven toe, terwijl pinbestedingen bij andere winkels juist daalden.

Shutterstock © Tupungato

Uit metingen van adviesbureau RMC bleek dat in de juni-week waarin code rood werd afgegeven het aantal passanten in de winkelstraat 13 procenten lager lag dan in dezelfde week in 2025. Overdekte winkelcentra wisten juist te profiteren. Zo meldde Mall of the Netherlands dat de hitte veel bezoekers trok, vooral op 26 juni, de heetste dag waarop bovendien veel scholen dicht waren. Zo'n overdekt winkelcentrum heeft naast winkels vaak ook eet- en drinkgelegenheden, waardoor het voor consumenten aantrekkelijk is hier verkoeling te zoeken.

Supermarkten

Tijdens periodes van hitte doen supermarkten over het algemeen goede zaken. Consumenten hebben dan behoefte aan gemak waarbij ze niet te lang in de keuken hoeven te staan. Ze kopen lichte, makkelijke maaltijden zoals klant-en-klaarpakketten, verse producten, salades en barbecue-pakketten. Dit zijn producten waar een hoge marge op zit.

De uitdaging voor supermarkten tijdens hitteperiodes zit in de koeling van deze producten. In de zomer van 2026 kwamen de koelinstallaties van sommige Nederlandse supermarkten onder zware druk te staan. Door de hoge buitentemperaturen konden de systemen hun warmte minder goed afvoeren, terwijl open koelmeubels, veel winkelbezoek en intensief gebruik de belasting verder verhoogden. Hierdoor ontstonden storingen of liepen de temperaturen in koelvitruines te hoog op, waardoor producten uit voorzorg uit de verkoop moesten worden gehaald met lege schappen.

tot gevolg. De problemen laten zien dat vooral oudere of slecht onderhouden koelinstallaties kwetsbaar zijn bij langdurige extreme hitte. Het is dus belangrijk de koeling goed te onderhouden door een monteur en de condensor, die de warmte afvoert, regelmatig te reinigen. Als de condensor op het dak staat is het bovendien aan te bevelen om sproeiers te plaatsen om oververhitting te voorkomen.

Daarnaast beperkten supermarktenketens hun bezorgdiensten om personeel en producten te beschermen tegen de hitte. Hierdoor nam de bezorgcapaciteit af en stegen de operationele kosten. Zo bezorgde Albert Heijn op 26 juni vanaf 15.00 uur niet meer thuis en Picnic bezorgde op die dag niet tussen 13.00 en 18.00 uur. Op andere warme dagen mochten bezorgers meer tijd nemen om te pauzeren, hun werktempo aanpassen en kregen ze het advies om veel water te drinken.

Shutterstock © Maarten Zeehandelaar

Leisure

Extreme hitte zet buitenrecreatie onder druk, maar trekt bezoekers naar koele locaties

Warm weer biedt leisurebedrijven kansen, van extra bezoekers aan horeca tot meer vraag naar gekoelde locaties zoals bioscopen. Tegelijkertijd vraagt extreme hitte om slimme aanpassingen in schaduw, koeling en personeelsplanning.

Toerisme

Klimaatverandering biedt kansen voor toerisme in Nederland, vooral door warmere en langere zomers. Hierdoor kan het toeristische seizoen zich uitbreiden naar het voor- en najaar en worden buitenactiviteiten zoals fietsen, zwemmen, zonnen en watersport aantrekkelijker. Nederland wordt mogelijk ook aantrekkelijker voor buitenlandse bezoekers doordat Zuid-Europa vaker te maken krijgt met extreme hitte en droogte. Tegelijkertijd kunnen toenemende hittestress en hevige regenbuien in Nederland negatieve gevolgen op het toerisme hebben.

Zo verminderen langdurige hoge temperaturen afgewisseld met extreme regen en onweer, het comfort van kampeerdere, vooral op campings met weinig schaduw en beschutting. Beelden van tenten en caravans die door extreme regenval bijna wegspoelen, doordat de droge ondergrond het water nauwelijks opneemt, zijn inmiddels bekend. Campings

doen er goed aan te investeren in extra schaduw, betere afwatering en overdekte, goed geventileerde verblijfsruimten waar gasten kunnen eten en recreëren.

Het lage water maakt varen deze zomer uitdagender dan gebruikelijk, laat branchorganisatie HISWA Recron weten. Voor watersportbedrijven kan dit leiden tot omzetsderving en hogere kosten. Zo krijgen jachthavens te maken met annuleringen of ingekorte vaarvakanties, hogere operationele kosten voor onder meer baggerwerk en verstoringen in de planning door beperkte bereikbaarheid van ligplaatsen.

Horeca

Warm zomerweer zorgt doorgaans voor extra bezoekers aan de horeca. Gekoelde binnen locaties, ijssalons, strandpaviljoens en schaduwrijke terrassen kunnen profiteren. Maar extreme hitte brengt ook uitdagingen met zich mee. Zo wordt het tijdens de warmste uren van de dag minder aantrekkelijk om buiten te zitten. Restaurants gaan dicht tijdens de lunch en gaan pas

weer open zodra het enigszins afkoelt. Ook passen horecagelegenheden hun menu aan naar lichtere maaltijden, zoals salades, en ingrediënten die geen opwarming nodig hebben.

In veel keukens loopt de temperatuur namelijk nog hoger op dan buiten door het gebruik van ovens, fornuizen en friteuses. Hierdoor neemt de fysieke belasting voor het personeel toe. Entree Magazine geeft voorbeelden van horecaondernemers die hun zaak tijdelijk in juni 2026 sloten wegens de extreme hitte, omdat ondernemers hun medewerkers niet wilden blootstellen aan zulke omstandigheden. Andere horecaondernemers probeerden juist gasten te trekken door middel van acties zoals het weggeven van een tweede gratis ijsje of kortingen gebaseerd op de temperatuur: bij 30 graden Celsius krijg je 30 procent korting. Tot slot, bij hitte stijgt de kans op voedselbederf, waardoor juiste en voldoende koeling essentieel is. Door intensiever gebruik van koelinstallaties en airco's stijgt het elektriciteitsverbruik, waardoor de operationele kosten verder toenemen. Voor het personeel is het belangrijk extra pauzes in te lassen en vooral veel te drinken. Omdat de verwachting is dat hitte vaker gaat voorkomen, doen ondernemers er goed aan te investeren in structurele oplossingen zoals in airco's en zonwering. Ook bestaan er vernevelingssystemen die voor afkoeling zorgen.

Bioscopen

Vaak wordt gesteld dat hoge temperaturen een nadelige invloed op het bioscoopbezoek hebben. Maar extreme hitte kan voor bioscopen juist leiden tot extra bezoekers, omdat gekoelde filmzalen een aantrekkelijk alternatief bieden voor buitenactiviteiten of warme woningen. Tijdens de hitte in juni 2026 zagen Nederlandse bioscopen dat bezoekers bewust verkoeling zochten en werden op sommige locaties extra voorstellingen ingepland. Zo liet Pathé weten dat op 26 juni ongeveer 65.000 kaartjes zijn verkocht; bijna twee keer zoveel als normaal. Het bedrijf speelde in op de sluiting van scholen door extra matineevoorstellingen in te plannen. Daarmee kunnen bioscopen tijdens hittegolven een aanvullende functie krijgen als koele verblijfspot. Tegelijkertijd vraagt dit om betrouwbare klimaatbeheersing en voldoende capaciteit, omdat juist tijdens extreme hitte de vraag naar koeling en het energieverbruik toenemen.

Shutterstock © Melanie Lemahieu

Transport & logistiek

Binnenvaart loopt vast bij extreem lage waterstand

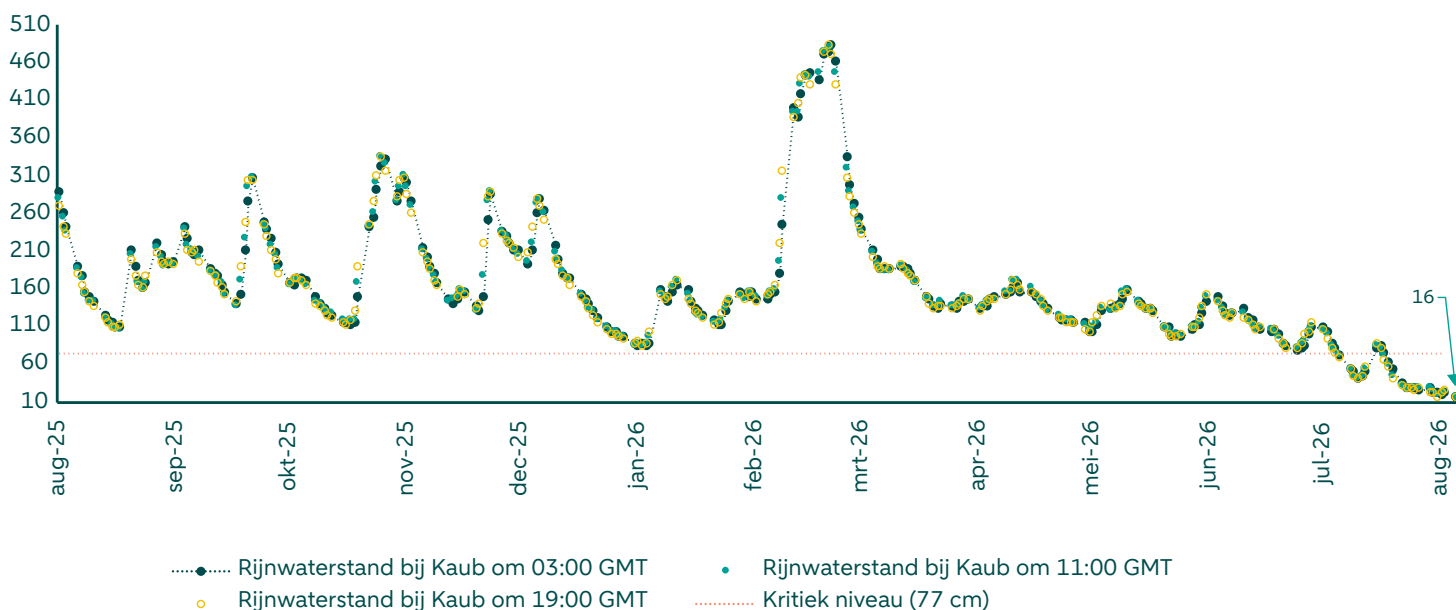
Extreme droogte zet de binnenvaart steeds vaker onder druk. Door lage waterstanden kunnen schepen minder lading vervoeren en sommige vaarwegen worden zelfs tijdelijk onbevaarbaar, zoals het Twentekanaal en de haven van Deventer in de zomer van 2026.

Daardoor neemt de transportcapaciteit af, is omvaren soms noodzakelijk en lopen de tarieven steeds hoger op. De waterstand bij Kaub, een belangrijke graadmeter voor de bevaarbaarheid van de Rijn, zakte in juli 2026 ruim onder de kritieke grens van 77 centimeter. Deze waterstand geeft niet de daadwerkelijke diepte van de

Rijn weer, maar de hoogte van het water ten opzichte van een vast referentiepunt van het meetstation. Op het laagste punt bleef slechts 16 centimeter over (figuur 2). Uit onderzoek van ABN AMRO blijkt dat waterstanden steeds vaker kritieke niveaus bereiken en dat perioden van laagwater langer aanhouden.

Figuur 2: Waterstand Rijn bij Kaub zakt in juli tot kritiek niveau

Waterstand van de Rijn bij Kaub op drie meetmomenten per dag gedurende het afgelopen jaar (cm)

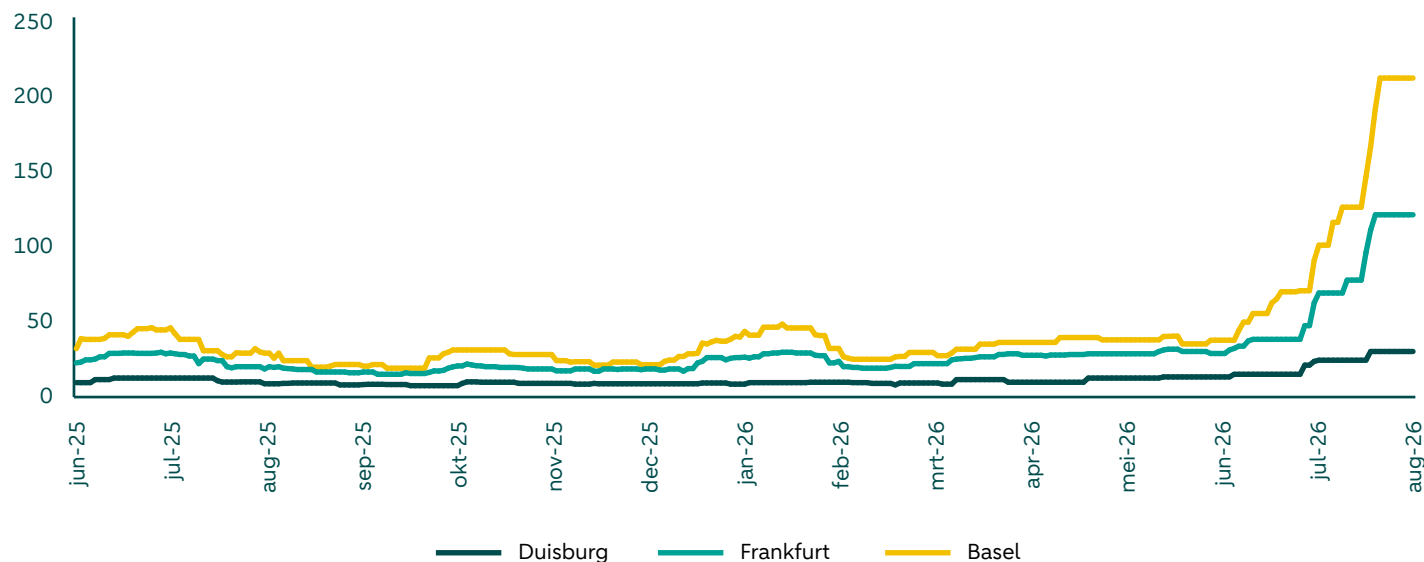
Naast droge bulk kampt ook de tankvaart momenteel met problemen. De tankvaart vervoert vloeibare ladingen, zoals olie en chemicaliën, terwijl droge bulk bestaat uit losse droge goederen, zoals graan, kolen en ertsen. Tankschepen zijn gevoeliger voor lage waterstanden dan andere bulkschepen, omdat zij ook zonder lading relatief zwaar zijn. Ook geopolitieke spanningen zorgen voor onzekerheid. Verstoringen rond de Straat van Hormuz drijven de prijzen van olie en gas verder op. De combinatie van een sterke vraag naar olieproducten en een beperkt scheepsaanbod door laagwater leidt tot opwaartse druk op de vrachttarieven in de tankvaart (figuur 3).

In tijden van laagwater blijft een flexibele vloot, met zowel kleine als grote schepen, van groot belang. Kleinere schepen kunnen door hun lagere gewicht blijven varen bij laag water en bereiken bovendien gemakkelijker terminals in het achterland. Toch staat dit segment onder druk. Uit onderzoek van ABN AMRO blijkt dat de binnenvaartvloot steeds meer uit grotere schepen bestaat. Kleine schepen bieden weliswaar meer flexibiliteit, maar profiteren minder van schaalvoordelen. Bovendien zijn voor dezelfde vervoerscapaciteit meer schippers nodig, terwijl de sector juist kampt met een aanhoudend personeelstekort.

Figuur 3: Door de lage waterstanden schieten de vrachttarieven voor tankschepen op de Rijn omhoog

Dagelijkse vrachttarieven voor het vervoer van dieselolie via binnenvaarttankers op de Rijn naar Duisburg, Frankfurt en Basel

Prijs per ton (€/t)

Industrie

Warm water: koude douche voor de industrie

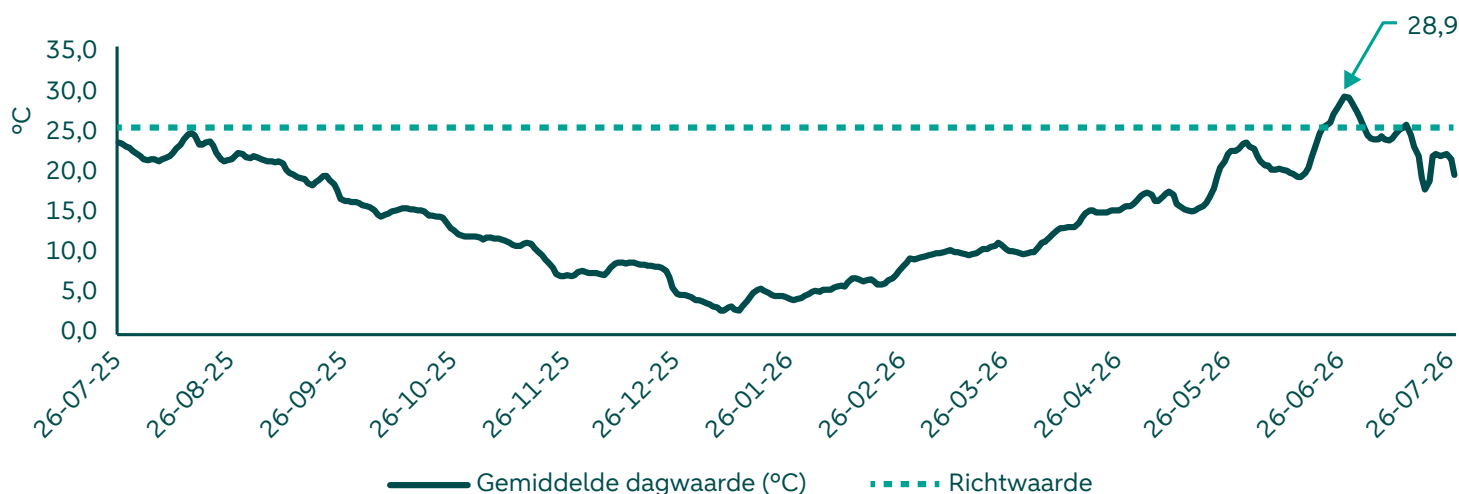
Veel fabrieken draaien op rivierwater voor hun koeling. Langdurige droogte en hoge temperaturen zetten de industriële koeling onder druk. Door lage waterstanden is minder water beschikbaar voor de koeling van fabrieken.

Tegelijkertijd nemen de mogelijkheden om koelwater te lozen af. Om schade aan het ecosysteem te voorkomen, gelden namelijk maximale temperaturen voor het water dat bedrijven terug in rivieren lozen. Hogere watertemperaturen verlagen het zuurstofgehalte in het water en kunnen schadelijke gevolgen hebben voor vissen en andere waterorganismen.

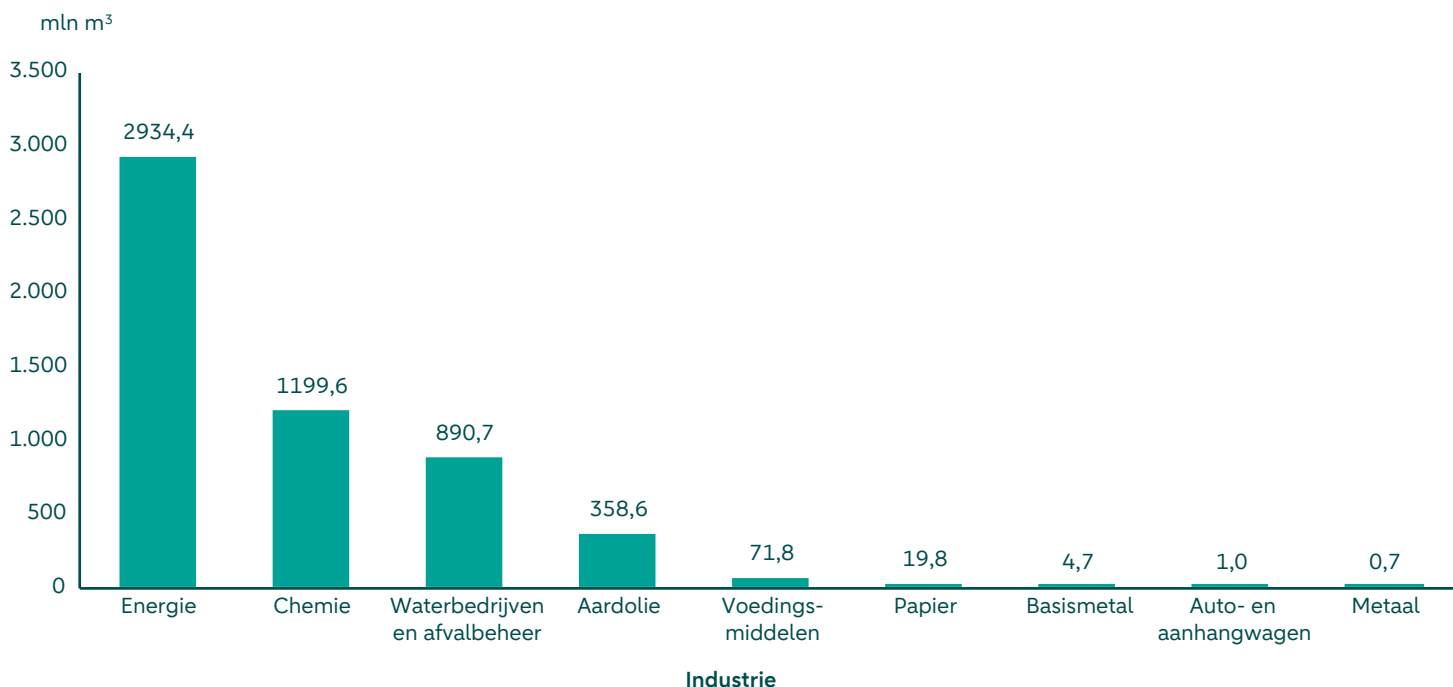
Wanneer de watertemperatuur te hoog wordt, kan Rijkswaterstaat op basis van eerder afgegeven vergunningen beperkingen opleggen aan warmtelozingen. Dit gebeurt wanneer temperatuurgrenzen worden bereikt of dreigen te worden overschreden. Daarbij speelt de ecologische richtwaarde van 25 graden Celsius voor grote rivieren een belangrijke rol. Dit kan leiden tot lagere productie, tijdelijke stilleggingen van installaties en hogere kosten.

Figuur 4: Watertemperatuur ligt in de zomer van 2026 regelmatig boven de ecologische richtwaarde van 25 graden Celsius

Gemiddelde dagtemperatuur van het Rijnwater bij Lobith tussen de zomer van 2025 en de zomer van 2026 (°C)

Figuur 5: Vooral de energiesector en chemische industrie maken veel gebruik van koelwater
 Zoetwatergebruik voor koeling per industrie in 2023 (mln m³)

Bron: CBS

Vooral zware industrie zoals de chemie, energie en metaal is afhankelijk van koelwaterlozingen en daardoor extra kwetsbaar voor beperkingen op watergebruik (figuur 5). De impact op de chemische industrie blijft vooralsnog beperkt. De branchevereniging voor de Nederlandse chemische industrie VNCI meldt dat bedrijven in Nederland nog geen hinder ondervinden van watertekorten in de zomer van 2026, ondanks dat de ecologische richtwaarde is overschreden. In andere Europese landen zijn de gevolgen al zichtbaarder. Persbureau Reuters bericht dat energiecentrales in Hongarije en Roemenië hun productie in de zomer van 2026 hebben verminderd door lage waterstanden. Volgens de KNMI'23-klimaatsscenario's krijgt Nederland vaker te maken met hitte en droogte in de zomer. Daardoor kunnen kwetsbare sectoren in de toekomst harder worden geraakt.

Zware industrieën kunnen minder kwetsbaar worden door koelwater vaker te hergebruiken. Dit kan met behulp van gesloten koelwatersystemen. Daarbij wordt opgewarmd water via zogenoemde koeltorens met lucht afgekoeld, waarna het opnieuw kan worden ingezet in het productieproces. Hierdoor hoeven bedrijven minder water te onttrekken aan rivieren en meren en nemen ook de warmtelozingen op oppervlaktewater af. Daarnaast kunnen metaalbedrijven meer inzetten op recycling om water te besparen. De productie van secundair (gerecycled) metaal vereist veel minder energie dan de productie van primair metaal, waardoor ook de behoefte aan koelwater doorgaans afneemt.

Technologie, Media & Telecom

Hitte en droogte vormen risico's voor datacenters

Datacenters vormen een belangrijke schakel in de digitale economie. Toepassingen die thuis en op kantoor worden gebruikt, van streamingdiensten tot AI-assistenten, draaien vaak op servers in datacenterhallen op afstand.

Achter digitale diensten in de cloud gaat een fysieke infrastructuur schuil van gebouwen, servers, koeling, stroomvoorziening en netwerkverbindingen. Naarmate Nederland verder digitaliseert, neemt het belang van deze infrastructuur verder toe.

De vraag naar rekenkracht, dataopslag en netwerkcapaciteit groeit naar verwachting sterk. Dit komt onder meer door nieuwe AI-toepassingen en door initiatieven als een soevereine overheidscloud, onderdeel van de [Nationale Digitaliseringsstrategie](#). Een deel van die groei zal lokaal worden ingevuld, door Nederlandse datacenters. Juist daarom verdient de kwetsbaarheid van datacenters voor hitte, droogte en extreem weer in Nederland meer aandacht.

Koeling vormt een belangrijk risico bij extreem weer. Bij hogere buitentemperaturen neemt de behoefte aan koeling toe. Uit de klimaatscenario's van het KNMI worden de zomers naar verwachting steeds heter en droger. Veel datacenters zijn technisch robuust ontworpen, maar wanneer koelsystemen uitvallen of onvoldoende capaciteit hebben kan de temperatuur oplopen en apparatuur zichzelf uit

voorzorg uitschakelen. De storing bij Google Cloud in Nederland in juli 2026 laat zien hoe snel stroom- en koelproblemen kunnen doorwerken. Een spanningsdip, falende reservevoorzieningen en een koelstoring lieten de temperatuur in een serverhal oplopen tot 44 graden Celsius, waarna systemen werden uitgeschakeld.

Droogte vergroot dit risico. Op de meeste dagen is het watergebruik van datacenters beperkt, omdat met de Nederlandse buitenlucht kan worden gekoeld. Op hete dagen kan de vraag naar koelwater echter sterk toenemen. Volgens de Toekomstverkenning klimaatrisico's voor de digitale infrastructuur van TNO gebruikt een groot deel van de Nederlandse datacenters dan drinkwater voor koeling. Bij ernstige droogte kan dat knellen.

In Nederland geldt bij watertekorten de verdringingsreeks: een wettelijke prioriteitenlijst voor de verdeling van schaarse watervoorraden. Waterveiligheid, drinkwaterproductie en energievoorziening krijgen daarbij voorrang boven minder essentiële toepassingen. Koelwater voor datacenters heeft geen expliciete hoge prioriteit. In uiterste gevallen

kunnen beperkingen op watergebruik ertoe leiden dat datacenters tijdelijk moeten terugschakelen. Alternatieven zoals industriewater, regenwater, oppervlaktewater, gesloten koelsystemen en liquid cooling worden daardoor strategisch belangrijker.

Extreem weer kan ook buiten het datacenter tot verstoringen leiden. Datacenters beschikken vaak over noodstroom, back-upvoorzieningen en extra capaciteit, maar blijven afhankelijk van bredere infrastructuur. Problemen in het elektriciteitsnet, wateroverlast, verminderde bereikbaarheid of storingen in telecomverbindingen kunnen alsnog digitale diensten raken. Volgens TNO vormt grootschalige stroomuitval door klimaatgerelateerde incidenten het belangrijkste indirecte klimaatrisico voor de digitale infrastructuur.

Voor de branche wordt klimaatadaptatie daarmee een vast onderdeel van risicobeheer. Energiezuinige koeling, alternatieve waterbronnen en spreiding van capaciteit over meerdere locaties vergroten de veerkracht van digitale diensten.

Zorg

Hitte zet zorg op scherp door toestroom cliënten, terwijl wateroverlast kan zorgen voor logistieke uitdagingen

Verpleeghuizen

Extreme weersomstandigheden, en dan vooral hoge temperaturen, vormen een risico voor de gezondheid van mensen. Vooral kwetsbare ouderen hebben last van hitte. In de hittegolf, tussen 22 juni en 5 juli 2026, overleden 911 meer mensen dan normaal, zo blijkt uit een inventarisatie van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).

Het gaat daarbij vooral om mensen ouder dan 80 jaar. Op basis van sterftecijfers tijdens een hittegolf in 2020 concludeerde het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) dat vooral meer ouderen met langdurige zorgvraag overlijden. Het sterftecijfer onder hen lag 37 procent hoger dan gemiddeld in de weken daarvoor, terwijl de oversterfte onder de rest van de bevolking 9 procent bedroeg.

Oversterfte onder ouderen in de langdurige zorg, die zich voorheen vooral voordeed tijdens griepgolven in de winter, heeft een flinke impact op zorgaanbieders. Allereerst is het mentaal belastend voor zorgverleners om ouderen te zien sterven tijdens griep- en hittegolven. Verder neemt de werkdruk toe omdat zorgverleners druk zijn met zorg rondom sterfte en nazorg voor familie. Daarnaast heeft oversterfte gevolgen voor de bezetting van zorginstellingen als de komst van nieuwe bewoners uitblijft. Verpleeghuizen kampen namelijk al met leegstand; de extra leegstand als gevolg van de oversterfte in de zomer van 2026 zal naar verwachting nog lastiger opgevuld worden.

Het is dus zaak dat de zorgsector maatregelen neemt tegen de gevolgen van extreem weer, hitte in het bijzonder. Verpleeghuizen kunnen zorgen dat hun gebouwen en dus cliënten minder kwetsbaar zijn voor de hitte door gebouwen klimaatadaptief te maken, beter te isoleren en airco's te plaatsen. Uit onderzoek van ABN AMRO en Cobouw blijkt dat bijna 64 procent

van de verpleeghuizen geen energielabel heeft. Veel van het vastgoed in verpleeghuizen is verouderd en dus gevoeliger voor temperatuurswisselingen. Voor ouderen in de thuiszorg in slecht gekoelde woningen, waar minder direct zicht op is, is alertheid en extra toezicht van zorgverleners en naasten belangrijk. Dit betreft onder meer het invoeren van extra incheckmomenten via beeldschermzorg, het afleggen van extra bezoeken, het geven van voorlichtingsmateriaal over hoe te verkoelen en het scherper zijn op signalen van oververhitting en uitdroging bij cliënten.

Ziekenhuis

Volgens het RIVM hebben mensen met een kwetsbare gezondheid, zoals ouderen, zwangeren, chronisch zieken en daklozen door de hitte meer kans op ernstige gezondheidsproblemen zoals uitdroging en hitteberoerte.

Hitte heeft niet alleen effect op de fysieke gezondheid, ook de mentale gezondheid kan verslechteren bij hitte, zoals blijkt uit internationaal onderzoek van Nature Health. Hittegolven kunnen psychische klachten verergeren, zoals slaapproblemen, prikkelbaarheid en agressief gedrag.

Het effect van extreme hitte is vooral voelbaar voor de spoedeisende hulp (SEH) van ziekenhuizen, die te maken krijgen met pieken in de zorgvraag. Bij bepaalde ziekenhuizen verdubbelde bijna de instroom van kwetsbare patiënten, aldus een artikel in het Algemeen Dagblad (AD). Bij piekvraag wordt de druk op het personeel groot en moeten de SEH's bij overbelasting zelfs tijdelijk de deuren sluiten. Daardoor kunnen geen nieuwe patiënten opgevangen worden en moeten ambulances uitwijken naar andere ziekenhuizen.

Het opschalen van personeel in piekdruktes is een gewenste maatregel, maar lastig te realiseren door het huidige personeelstekort bij de SEH's. Het is daarom belangrijk dat ziekenhuizen aan de slag gaan met protocollen voor piekbelasting rond de zomer. Laagdrempeligere acties voor ziekenhuizen om zich voor te bereiden op hitte zijn het extra klaarleggen van water, zout, aangepaste infusen en veel ijs, zoals een

SEH-arts vertelt in een uitzending van RTV Drenthe. De samenleving heeft daarnaast de taak om extra aandacht te besteden aan kwetsbaren zoals ouderen en chronisch zieken. Maatregelen zoals genoeg water drinken, zware inspanning vermijden en het opzoeken van verkoelde openbare ruimtes kunnen soelaas bieden.

Naast hitte kunnen ook hevige regenbuien zorgen voor problemen bij ziekenhuizen. Volgens onderzoek van Investico kan bijna een kwart van de SEH's onbereikbaar worden bij een zeer zware regenbui. Door verstening rondom ziekenhuizen kan het water nergens naartoe. Bij hevige neerslag kan dit leiden tot diepe plassen die de toegangswegen tot het ziekenhuis belemmeren of zelfs leiden tot overstromingen op SEH's. De overstromingen kunnen daarbij ook cruciale apparatuur of generatoren beschadigen. Zo moest de spoedeisende hulp van een ziekenhuis in Nederland al twee keer tijdelijk dicht door wateroverlast. Om wateroverlast te beperken moeten ziekenhuizen essentiële apparatuur beschermen en hun infrastructuur aanpassen zoals de aanleg en kwaliteit van aanrijdroutes en de inrichting van riolering en waterafvoer. Voor deze infrastructurele aanpassingen is samenwerking met de gemeente nodig.

Shutterstock © Art Konovalov

Colofon

Dit is een uitgave van ABN AMRO.

Auteurs

Nehreen Al-Mahmoedi, Sectoranalist Zorg en Zakelijke Dienstverlening
nehreen.al-mahmoedi@nl.abnamro.com

Mario Bersem, Sectoreconoom TMT en Zakelijke Dienstverlening
mario.bersem@nl.abnamro.com

David Bolscher, Sectoreconoom Zorg en Digitale Transitie
david.bolscher@nl.abnamro.com

Adrian Collien, Sectoreconoom Bouw en Vastgoed
adrian.collien@nl.abnamro.com

Jorke Kooijenga, Sectoranalist Bouw en Vastgoed
jorke.kooijenga@nl.abnamro.com

Martijn Mensonides, Sectoranalist Industrie en T&L
martijn.mensonides@nl.abnamro.com

Jelmer Schreurs, Sectoreconoom Agri en Food
jelmer.schreurs@nl.abnamro.com

Gerarda Westerhuis, Sectoreconoom Retail en Leisure
gerarda.westerhuis@nl.abnamro.com

Roza Wegkamp, Sectoranalist Agri en Food
roza.wegkamp@nl.abnamro.com

Eindredactie

Bendert Zevenbergen

Opmaak

Kollerie Reklame-Advies & Promoties

Fotografie

Shutterstock

Distributie

[ABN AMRO - sectoren](#)

Disclaimer

De informatie in deze analyse geeft de visie weer van ABN AMRO op dit moment. In de voorbereiding van dit document heeft ABN AMRO, zonder onafhankelijke verificatie, vertrouwd op de accuraatesse en volledigheid van alle beschikbare informatie van publieke bronnen die ons verstrekt is of op andere wijze aan ons bekend is gemaakt.

ABN AMRO en haar werknemers wijzen elke verantwoordelijkheid af betreffende de juistheid en/of volledigheid van de informatie die in dit document is opgenomen, evenals alle overige in verband met dit document verstrekte informatie of weergaven alsmede alle gevolgen van het gebruik van deze presentatie. Teksten zijn gesloten op 11 augustus.

©ABN AMRO, augustus 2026